

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 118 (2982) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 május 28

Nagy német győzelmet eredményezett a charkovi bekerítő csata

**Az ellenségnek már csak egyes kisebb csoportjai állanak
ellent. Német tengeralattjárók ismét elsüllyesztettek 48 ezer
tonna ellenséges hajóteret. Heves harcok indultak Észak-
Afrikában**

Frontra indul az olasz király és császár magyar ezrede

A charkovi nagy csata befejezéshez közeledik. Timosenko zsákbaszorult három hadseregének szétmorzsolása egyre teljesebbé válik és ezeknek a csapatoknak már nem lehet más választásuk, mint a megadás, vagy az öngyilkosság. A németek nagyarányú győzelmének jelentőségét mutatja, hogy Timosenko ezen a szakaszon 23 hadosztállyal nagyarányú támadásra készült és a Szovjet, valamint szövetségesei már Ukrajna visszafoglalásáról ábrándoztak. Ebből az álomból azonban igen gyors és lesújtó volt az ébredés.

Berlini katonai körökben megállapítják, hogy a charkovi nagy csatát elsősorban a német gyalogság szívóssága döntötte el.

Zürichi jelentések a libiai hadjárat új fejezetéről szólnak. E jelentések szerint Rommelnek legutóbb sikerült erős csapatokat átszállítani a Földközi tengeren és ezzel az utánpótlással lényegesen megerősítette csapatait mind számban, mind pedig felszerelésben, mert elsőrendű hadianyaggal felszerelt, friss csapatállományokról van szó. Rommelnek sikerült mindjárt a nagy erővel megindult páncélos csata első támadásában Bir Vakimnál több fontos brit állást elfoglalni. A támadás a brit front két legfontosabb pontja, Tobruk és Ain el Gazala ellen irányul. Bir Vakim körülbelül 80 kilométernyire van Tobruktól. Mint a hírek mondják, a harcok hevessége és terjedelme óráról órára növekszik. Berlini jólértesült körökben egyelőre nem fűznek semmiféle megjegyzést ezekhez a külföldön elterjedt hírekhez. A birodalmi főváros külföldi köreiből csupán abból vannak lekövetkeztetések, hogy német illetékes helyen nagyobb katonai akció kezdetén mindig szigorú tartózkodást szoktak tanúsítani. Utalnak arra, hogy német illetékes körök sohasem nyilatkoznak idő előtt hadműveleti kérdésekben.

Az úgynevezett második arcvonal létesítésének kérdése továbbra is napirenden van a szövetségesek sajtójában és bőven foglalkoznak vele a lapok pro és contra. A Newyork Herald Tribune szembefordul azzal a Londonban terjesztett híreszteléssel, amely szerint az a körülmény, hogy ott amerikai katonatiszti küldöttség tartózkodik, előkészítést jelentené Németország ellen a szárazföldön, vízen és levegőben megindítandó offenzívának. A lap szerint az ilyen faj-

ta híreszteléseket a legnagyobb tartózkodással kell fogadni, mert már eléggé ismeretes, hogy mindenfajta tengerentúli vállalkozás kulcsa a hajózás kérdése. Már pedig nem lehet vitatni, — írja tovább, — hogy a szövetségesek tekintetben nehéz helyzetben vannak és az ellenség tengeralattjáróinak tevékenysége egyre súlyosabb méreteket ölt.

Az európai és ázsiai háború szoros összefüggéséről beszélt rádiónyilatkozatában a japán császári főhadiszállás ha-

dítengerészeti osztályának sajtófőnöke. Kijelentette, hogy a hármasszövetség hatalmai által folytatott háború Európában és Ázsiában szerves egészet jelent. A kölcsönös kapcsolatok nemcsak hadiszerkezeti, hanem politikai, gazdasági és egyéb tekintetben is egyre szorosabban és konkrétan formában kapcsolódnak a háború egyes szakaszainak fejlődéséhez. A Kelet-Ázsiában vívott harcok nagy hatással lesznek a nyugaton folyó háború fejlődésére is.

Több, mint 165 ezer fogoly...

Berlinből jelentik: (MTI) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

A Charkovtól délre folyó bekerítő csata a német és szövetséges fegyverek nagy győzelmével járt. Az ellenfél utolsó tehermentesítő támadásaival sem tudott változtatni a bekerített hadseregek sorsán. Az ellenségnek már csak egyes csoportjai állanak ellent. Ezek megsemmisítése folyamatban van. Már eddig több, mint 165.000 foglyot számoltak meg. 517 harcokost, 1180 löveget, több ezer gépjárművet és lovat, valamint beláthatatlan tömegű egyéb hadiszert zsákmányoltunk. E számok még egyre növekednek.

A Német véderő főparancsnoksága közli: Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon elsüllyesztettek három hajót 14 ezer tonnatartalommal, a Missisipi torkolatánál nyolc hajót 26 ezer tonnatartalommal és a Murmanszk körüli vizeken egy hajót 8 ezer tonnatartalommal, tehát összesen 12 hajót 48 ezer össz-tonnatartalommal.

Kaposvár ünnepélyesen bucsúztatja a frontra induló ezredet

A Budapesti Értesítő jelenti: Az olasz király és császár öfelsége tulajdonát képező magyar gyalogezred május 29-én indul a harctérre. Az ezredet Kaposvár városának hatóságai és közönsége ünnepélyesen bucsúztatják el. A bucsúztatásról a magyar rádió riportban számol be május 29-én, pénteken este 21 órakor. Helyszíni közvetítést adnak az olasz rádióállomások is.

Az Uj Nemzedék írja: A kairói főhadiszállás jelentése szerint erős német és olasz páncélos kötelékek előretörése folytán Bir Vakim helység közelében súlyos harcokra került sor. Szerdára virradó éjszaka súlyos harcok indultak Bir el Vakim környékén is. A harcokról

részleteket még nem közölnek. A brit főhadiszállás közlése szerint szerdán a tengelyhatalmak légierje is heves támadásokat intézett ezen a szakaszon az angol vonalak mögött álló részekre. A légi támadások következtében károk keletkeztek.

Mexikó háborús lázban

Washingtoni jelentés szerint a mexikói kongresszus ülésére az ország minden részéről érkeznek a képviselők Mexiko Citybe. Az ország lakossága lázas izgalommal várja a csütörtöki napra

jelzett döntést arról, hogy Mexikó hadat üzen-e a tengelyhatalmaknak? A mexikói kormány a csütörtöki napot nemzeti ünnepnapnak nyilvánította.

A munka háborús kitüntetése

Irta: Dr Paál Árpád

A sok távirat-tömegben talán nem is tűnt fel nálunk kellően, hogy pár nappal ezelőtt milyen megható ünneplésben részesítette a keleten küzdő hadsereg az ő felszerelésükért otthon dolgozó munkásokat. Berlinben történt az ünneplés, május 21-ikén, mikor Speer hadfelszerelési miniszter messzihangzó beszédben állapította meg, hogy milyen óriási teljesítményt szabott elő a Vezér a fegyverkezési ipar számára, mennyire túlhaladt ez a követelmény minden eddigi arányokon; még a hozzáértők is megrendültek, vajjon képesek lesznek-e a tőlük követelt feladatokat végrehajtani. És az eredmény mégis az lett, hogy az otthon dolgozó munkások a kitűzött feladatok határát is messze túl tudták haladni, s a követelt felszerelési mennyiségnél jóval többet tudtak szállítani. A harc vonalát az otthoniak valósággal elárasztották a maguk munkája lelkeségével, s a front és az otthon közötti több ezer kilométeres távolságot valósággal kitöltötték a munka erejének és teremtő képességének közvetlenségével, folytonosságával és szilárdságával. A front mögött nem távolságok üressége áll, hanem az otthonból ezer kilométereken át is odaig ható együttlétezés izmossága, gyakorlati erejű teltsége, szelleme és erkölcsége.

A Vezér a fronton egy fiatal örvezető katonát bizott meg azzal, hogy elvigye a legnagyobb hadi kitüntetést az otthon dolgozó munkásoknak. A fiatal örvezető katona maga is megkapta már ezt a legnagyobb kitüntetést, a lovagkeresztet, melynek jelentősége olyan, mint volt hajdan a mi hadseregünkben a Mária Terézia rend nagykeresztje. Ezt a nagy kitüntetést akkor, régen csak hadvezérek, tábornokok kapták, s legföllebb néhány ezredes tudott még hozzájutni. Most a német hadseregben a legnagyobb kitüntetés is megkapta a népiesség irányában a lendületet, most már a közkatona soráig is el tud jutni a tábornokoknak járó megbecsülés. Ilyen legnagyobb kitüntetésű fiatal közkatona hozta el a Vezér üdvözlését az otthon dolgozó munkásoknak, s egyúttal a legkiválóbb munkásnak elhozta a lovagkeresztet is. A tábornoknak járó érdemrendet odatűzte az egyszerű munkás mellére; mintegy jelezve, hogy a munka becsületessége a tábornokok rangjára emeli az embert.

Krohn örvezető (egycsillagos közlegény) volt az ifjú katona, ki a Vezér üdvözlését hozta és Hahne nevű mestermunkás volt az, aki a német birodalom legnagyobb kitüntetését kapta. Diszcepatok vonultak ki a szárazföldi, tengeri és légi hadseregből az ünneplés alkalmára, a Vezér által megbízott ifjú katona úgy vonult el

e diszcsapatok előtt az öreg munkással együtt, s kíséretükben a birodalmi tábornagy, a vezérkari főnök, több tábornok és miniszter lépkedett. A lovagkeresztes ifjú katona odafordult az öreg munkáshoz: „Mikor a Vezér parancsára, az összes német haderő nevében átnyujtom egy fegyverkezési üzemből egyik bajtársunknak a lovagkeresztet, ezzel kifejezem szívem mélyéből minden német katona hátlát azokért a csodálatos fegyverekért, melyeket a német hadfelszerelési munkás nekünk kovácsolt. Tudom, hogy a fegyverek nélkül nem tudtuk volna elérni azt a sok győzelmet, mellyel a hadiszerencse minket ez évben megajándékozott. Hogy minden fronton katonai fölényben vagyunk, azt köszönhetjük a német hadfelszerelési munkásoknak, kik óriási szorgalommal, minden képzeletet fölülmuló szabadsággal, s olyan áldozatkészséggel dolgoznak éjt-napot összetéve, mint amilyenel mi katonák is el vagyunk telve a győzelemért. Büszke vagyok rá, hogy a fronton küzdő sok millióból a Vezér engem, az ismeretlen katonát biztított meg, hogy a front köszönését hazahozzam. A Vezér nevében átadom önnek *Hanne* mestermunkás a lovagkeresztet, s tolmácsolom a Vezér szívből jövő szerencsekívánatait. E szerencsekívánatokhoz csatolom minden frontkatona üdvözlését, s együtt a magamét is, mert jól tudom, hogy az Önök által kovácsolt fegyverek nélkül magam se tudtam volna hozzájutni a lovagkereszthez”.

A jelenlevők részére örökre feledhetetlen kép volt, ahogyan az ifjú katona az öreg munkásnak átadta a kitüntetést. Ott állt egymás előtt az öreg munkás, ki a fegyvert alkotta, s az ifjú katona, ki a fegyvert győzelemre vitte. A jelenvoltak között ott voltak a többi munkások és munkások, kik többszázán részesültek még kitüntetésben, s kik ott ültek a miniszterek, tábornokok, s egyéb főhivataltokok között az első sorokban.

Szép ünnep lehetett, mely a dísz, az örömet, az érdem megbecsülését így átvitte a magaslatokból a mélysegekbe, a névtelen tömegek nemességének a kitüntetésére. Nem úgy akarjuk ezt közönségünk előtt felhozni, mint valami német példamutatást, hanem inkább azt akarjuk feltüntetni, hogy ime, az idők jeleként mutatkozik a népek önbecsülésének ez a megnyilatkozása. A háborus erőfeszítés egyetemességében az otthon munkája egyrangúvá lett a hadi teljesítményekkel, s az egyszerű munkás lelkiismeretességében megtalálták azt a központi erőt, azt a motorikus folytonosságot, mely a győzelmeket adja. Es ennek a fölismerésnek olyan ünnepléssel adnak kifejezést, melyben az államvezető a névtelen katona és a névtelen munkás egyéniségével forrik össze, s az egész államakarat mintegy a kisémberek nagysága utján fejezi ki magát. Jelzi ez az aktus azt a jövő fejlődést, hogy a háború csak bevezetés annak a nagy társadalmi átalakulásnak, melyben az igazi alkotó munka adja a vezető ritmust, s az választja ki azokat, akik irányítják a népek és államok ösztartását.

Mert a háború végetér, de következik a béke még több tennivalója. Ahogy ma a munkás is katona, úgy a katonából is a béke munkásának kell lennie. A hadfelszerelő üzemek-

Követházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

ből békeidők termelésének az üzemei lesznek, s ezeknek is felfokozott teljesítményekkel kell helytállaniuk, hogy a háború után ne legyen inség, munkanélküliség nyomor és emberek közötti irigység. Ezt a jövőendő rémet is le kell majd küzdeni, hogy a háború győzelme után a béke győzelme is igazságosan megadja minden munkának az eredményt és a tökéletes megbecsülést. Ahogyan a háború lüzában is a munkát kitüntetik, úgy biztosítani kell, hogy a békében is meglegyen a becsületes munka kitüntetése. A frontok elmúlnak, felszámolódnak, s amit az otthonok adtak a háború élvonalai táplálására, azok is mind osztozhatnak az elmulásban és fölszámolásban. De éppen azt kell kimódozni, hogy az otthonok ereje a frontokról épen, alkotóképpen visszatérhessen, s ami elveszett az otthonokból, azt újra fölépíthessük. Ne legyen spekulációk tárgya a háború felszámolása és a béke új berendezkedése, hanem éppen ellenkezőleg: legyen számbavétele annak, hogy miféle igazságtalanságok neheztedtek az otthonokra, s ezeket hogyan kell helyrehozni. Ami áldozat szakaát az otthonokra és családokra, azt kell illő megváltásban és jute-

Apolló Filmszínházban
Egy szerelmében vergődő orvos filmdrámája
MINDENKI MÁST SZERET
Urav Tivadar, Szilágyi Szabó Eszter, Déry Sári.

Belvárosi
A két jómadár
legragyogóbb francia bohózat.

Bolváry Géza egyetlen magyar filmje
Tiszavirág
Főszereplők: Tolnay Klári, Lehotay, Greguss, Rózahegyi
a CASINOBAN

lomban részesíteni, s ami szenvedést a névtelen tömegek hősiessé elviseltek, abból a névtelen tömegek teljes boldogulásának kell kivirulnia.

Munka kell, nagy munka mindehhez. A munka háborús kitüntetése nemcsak meghatározó szép színesség, hanem annak is a jele, hogy a háborús emberiség már fölismerte, mennyire a

munka becsületességétől függ legnagyobb megpróbáltatásai közt is a maga fennmaradása. A háború csak előkészítése a békének. A béke tökéletessége, igazsága és emberiségére ható áldása is csak attól fog függeni, hogy mennyire fog a munka becsületessége a béke megszervezője lenni.

Minden étkezéssel egybekötött társasösszejevetelt előzetesen be kell jelenteni a rendőrségen

A M. kir. rendőrség nagyváradi kapitányága 3719/1942. szám alatt közli: A nyilvános helyen egybekötött társasösszejevetelt (bankett) szabályozása tárgyában kiadott 99.700/1942. B. M. sz. rendelet 1942. május 28-án hatályba lép. Ezek szerint 1942. május 28-tól kezdve nyilvános helyen (étel és ital kiszolgáltatására berendezett helyiségekben) — ideértve az egyesületek (klubok, kaszinók) helyiségeit is — étkezéssel egybekötött társasösszejevetelt (bankettet) a rendőrkapitányágnál tudomásvétel végett előzetesen be kell jelenteni. Ez a bejelentési kötelezettség arra az esetre is vonatkozik, ha a társasösszejevetelt nyilvános helyen magánosok rendezik.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a társasösszejevetelt helyét (helyiség, utca, házszám is) és időpontját;
- milyen alkalomból rendezik a társasösszejevetelt;
- a résztvevők hozzávetőleges számát;
- a rendezők nevét és lakását.

A nyilvános hely éttermének tulajdonosa (bérelője, felelős vezetője) a társasösszejevetelen a résztvevők részére ételt csak abban az esetben szolgáltathat ki, ha a társasösszejevetelt rendezője igazolja, hogy a rendőrhatalóság a társasösszejevetelt megtartását tudomásul vette.

1. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő:

- az, aki nyilvános helyen étkezéssel egybekötött társasösszejevetelt anélkül rendez, hogy annak rendezését a rendőrhatalóság tudomásul vette;
- annak a nyilvános étteremnek a tulajdonosa (bérelője, felelős vezetője), aki társasösszejevetelen résztvevők részére ételt a társasösszejevetelt tudomásulvevő rendőrhatalósági véghatározat felmutatása nélkül kiszolgált.

A rendőrkapitányág az ilyen bejelentéseket csak nagyon kevés és különlegesen indokolt esetben fogja tudomásul venni. Tudomásulvétel esetén is az ét-

rend csak úgynevezett „egy tál” ételből állhat, s a zsírral, vagy liszttel készült ételek, továbbá a kenyér csak a vonatkozó váltójegyek leadása ellenében szolgáltatathatók ki.

Amennyiben az ilyen tudomásulvett társas étkezésekre meghívók (értesítések) küldetnének szét, úgy a meghívókra (értesítéseken fel kell tüntetni, hogy az étrend u. n. „egy tál” étel, s hogy az ételek csak a megfelelő váltójegyek ellenében fognak kiszolgáltatni.

A rendőrkapitányág a rendelet betar-

tását állandóan ellenőrizteti, s az azt megszegőkkel szemben már az előzetesen is kiméletlen szigorúsággal fog eljárni. Ismétlődés esetén pedig a büntető eljárásn kívül az étterem tulajdonosa (bérelője, felelős vezetője) ellen az iparendély és italmérséi engedély elvonása iránt is meg fogja tenni a megfelelő lépéseket.

Nagyvárad, 1942. május 27.

A kapitányág vezetője:

Dr. Horváth György,
m. kir. rendőrfőtanácsos.

Megakarta vesztegetni a rendőrt két zsidó

A Pesti Újság írja:

Néhány nappal ezelőtt a Bosnyák-téri Községi Elelmiszerüzem árudája előtt egy férfi megszólította az ott álló rendőrt:

— Kérem, mondja meg: ki intézi a kerületi kapitányágon a bejelentőlapokkal kapcsolatos ügyeket?

— Menjen csak az őrszobára, majd ott megtudja, mit kell csinálni.

Az érdeklődő jellegzetes arcu férfi erre elment a legközelebbi őrszobára. Títozkodó arccal hajolt a rendőrhöz, aki a bejelentőlapokat átveszi.

— Be szeretném jelenteni egy rokonomat — kezdte a férfi. — De úgy kellene ezt csinálni, hogy csak a bejelentőszelvényt pecsételjék le, a bejelentőlap másik két szelvényét adják vissza nekem, ne küldjék be a főkapitányágra. Azonkívül ne kelljen kitölteni lakást, mert még nem tudjuk, hová költözik a rokonom. Ha ebben segít, biztosan nem leszek hálatlan.

A rendőr jelentette az esetet parancsnokságnak. Azt az utasítást kapta: színlag egyezzen bele a kívánságba, rendelkezése szerint a főkapitányra a férfit. Így is történt. A férfi ezután közölte, hogy

Sonnenfeld Józsefnek hívják, kereskedelmi alkalmazott. Megígérte, hogy elelmiszereket és némi készpénzt, összesen 100 pengő értéket juttat el majd a rendőrhöz, ha sikerül a szivességet elintézni.

Másnap Sonnenfeld megjelent az őrszobán, amelyben rendőrök bujtak el a székény mögött. A zsidó kereskedelmi alkalmazott elővette a pénzt, hogy egy rejtelmes mosollyal átadja a rendőrmesternek. Abban a pillanatban előléptek a rendőrök. A kereskedelmi alkalmazott elmondta, hogy május hó 12-én rokonai érkeztek Szlovákiából: Markstein Béla kereskedelmi utazó és felesége. A zsidó házaspár megszokott Szlovákiából. Nem voltak irataik és miután tudták, hogy ily módon nem kaphatnak tartozkodási engedélyt a fővárosban, elhatározták, hogy legalább bejelentőlapot szereznek. Sonnenfeld a jobban hangzó Marosi nevet választotta rokonának, de még így sem sikerült a terve. Markstein Bélát és Sonnenfeld Józsefet okirathamisítás és megvesztegetés miatt letartóztatták. Markstein pedig a toloncházba kísérték.

„A győzelem után mindnyájunk sorsának jobbnak kell lennie, mint a háború előtt“

Göbbels dr. cikke a jelenlegi háború céljáról és értelméről

Berlinből jelentik: (NTI) Dr. Göbbels birodalmi miniszter a Das Reich című hetilapban „Miért” cím alatt a jelenlegi háború értelmével foglalkozik. Minél tovább tart a háború, az ellenség oldalán egyre erősebben érvényesül az a törekvés, hogy a háborús célokat propaganda szempontból a tengelyhatalmak háborús céljaihoz közelítsék. Alig van ma már olyan angol, vagy amerikai újság, amely ne szállna síkra szent buzgalommal a világ új elrendezése, a nyersanyagok igazságos elosztása, a tengeri és szállítási útvonalak szabadsága, a népek szociális megújodása érdekében, valamint a kapitalista, plutokrata kizsákmányolás és imperialista hatal-

mi vágy ellen. Az ellenség oldalán azonban ezek a háborús célok — írja Göbbels — csak papíron vannak meg.

Az ellenség oldalán a valójában egyáltalán nem akarják az új világot, mégha olyan nagyon lelkesednek is érte, mert ha akarták volna, miért üzentek meg a háborút Németországnak, amikor Németország kész volt ezt az új világot békében megteremtteni a mostani ellenség oldalán álló hatalmakkal együtt?

A miniszter ezután részletesen beszélt arról, hogy mit vár Németország a maga számára a győzelemtől. A győzelem után mindannyiunk sorsa-

nak jobbnak kell lenni, mint a háború előtt. Európát úgy kell taglalni és szervezni, hogy élelmezni tudja saját magát. Ennek a háborúnak utolsójának kell lenni Európa újrendezéséért. Eredménye az lesz, hogy földrésünk a tengelyhatalmak vezetése alatt kifejtheti gazdasági, szellemi és kulturális erejét anélkül, hogy a plutokrata Európaellenes államok befolyása meggátolná aban. Ez a háború, nem a trónokért és oltárokért, hanem a gabonáért és kenyérért folyik. Ez a háború a szociális kérdések megoldása. Ez a mi háborús célunk. Ha tehát azt kérdezik, miért harcolunk, akkor nincs szükségünk frázisokra. (MTI.)

Gyors ütemben folyik a Charkovtól délre körülzárt szovjet hadsereg megsemmisítése

Az összezsúfolt ellenséges kötelékek között zürzavaros állapot uralkodik. — A finn arcvonalon teljes győzelemmel végződött a múlt hónap végén megindult támadás.

Helsinkiből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A német és a finn csapatoknak a louhij szakaszon vívott harcáról kiadott jelentése közli, hogy az április 24-én megindult harcok a finn és német kötelékek teljes győzelmével végződtek. A 238-ik gyalogezred és a 80-ik hótalpas dandár tulnyomórésztben megsemmisült. A többi ellenséges harci kötelékek, amely ezen a szakaszon küzdött, harcierejének felét, sőt háromnegyed részét veszítette el. Az első vonalak előtt több mint tizenöt ezer bolsevista holttestet számoltak össze.

A nyári mozgó háború kezdete volt a kercsi győzelmek támadása

Helsinkiből jelentik: (NTI) Dietl tábornok az északon harcoló német csapatok parancsnoka szerdán Helsinkibe érkezett és látogatást tett a miniszterelnöknél, a hadügyminiszternél és az államelnöknél. (MTI.)

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderőfőparancsnokság közli: A Charkovtól délre körülzárt szovjet hadsereg megsemmisítése gyors ütemben folyik. Ujabb, hiábavaló kitérés kísérletek után megtörtént az ellenség ellenállási ere-

jét. A legszűkebb területre összezsúfolt és több kisebb katlanra szétvert ellenséges kötelékek közt zürzavaros állapot uralkodik. Podlas tábornok, az 57. szovjet hadsereg főparancsnoka és a hadsereg vezérkari főnöke röviddel fogságba esésük előtt agyon-

lőtték magukat. A keleti arcvonal középső és északi szakaszán eredményesen folytattuk támadó vállalkozásainkat. Az ellenség szörvénys támadásait visszavertük. Az Északi Jeges-tenger arcvonalán, Mürmansk kikötőjében felgyújtottunk két nagy

Olasz tengeralattjáró megtorpedózott egy amerikai cirkálót az Atlanti oceánon

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 726. közleménye: A tengely élénk légitévékenységet fejtett ki Cirenaiában. Igen hevesen bombázták az ellenség több mögöttes támaszpontját. Német repülőgépek légi harcban két brit repülőgépet lelőttek. Egy nagyobb vadász alakulat meglepetésszerű támadást intézett Gambuti repülőtere ellen, ahol 25 felszállásra kész angol gép állt. Néhányat közülük lángokba borítottak, a többi súlyosan megrongáltak. — Olasz és német bombázók nappal és éjjel támadták Málta repülőtereit. A kísérő vadászok lelőttek két ellenséges gépet. A nappali vállalkozásokról két gépünk nem tért vissza. Az elmúlt éjjel az ellenséges bombavetők két hullámban támadták Messinát. Robbanó és gyújtóbombákat dobtak le. — Jelentős károk estek a székesegyházban is. A polgári lakosság köréből heten meghaltak, 19-en megsebesültek. A romokeltakarítása folyamatban van. Megsebesült hét tengerész is. Légvédelmi tüzéségünk eltalált egy gépet, amely lezuhant. A lakosság nyugodtan és fegyelméletten viselkedett. Május 23-án hajnal-

ban Giasranca Gozzana sorhajó hadnagy parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró az Atlanti-óceánon megtámadott és két torpedóval eltalált egy Pensacola osztályhoz tartozó amerikai cirkálót, amely egy hajókaravánt kísért. (MTI.)

Hadműveleti övezet. (MTI) A Stefani-iroda kiküldött munkatársa je-

lenti, hogy a május 27-re virradó éjjel olasz nehézbombázók támadást intéztek Capuzzo vasuti berendezései ellen. A támadások helyén messzelátású füstoszlopok szálltak fel. Más repülőgépek Tobruk erőműveit bombázták. Ujabb támadást hajtottak végre Gambuti repülőtere ellen is.

Gandhi angol ellenes hadjáratot indít

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a Domei-iroda jelenti, a japán haderők Csekiang tartomány nyugati részében Lancsi város előtt állanak és miután kedden este megsemmisítették a várostól északkeletre húzódó dombon levő ellenséges védelmi állásokat, most már készen állanak, hogy megindítsák az utolsó támadást a város ellen. A csungkingi csapatok 88-ik hadseregtete Lancsi környékén a megsemmisítés előtt áll, mivel a japán légierő elpusztította a folyó egyetlen hidját és így elvágtatta a visszavonulás útját.

Tokióból jelentik: (Stefani.) A Lancsi városba benyomult japán csapatok utcai harcban állanak az ellenséggel, míg más egységek azokat a kínai csapatokat támadják, amelyek visszavonultak Csekiang fővárosából. A japánok célja, hogy ezek elől elvágják a visszavonulás útját. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hir szerint Gandhi rövidesen angolellenes hadjáratot indít, amelynek célja állítólag az lesz, hogy az angolokat rábírja „India elhagyására”.

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Thaon di Revel olasz pénzügyminiszter Budapesten

Meleghangú pohárköszöntők hangzottak el a tiszteletére adott estében

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az olasz pénzügyminiszter szerdán délben megérkezett Budapestre. A pályaudvaron Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter fogadta és üdvözölte. Az olasz vendég a Palatinus-szállóban lévő lakásáról a királyi várba hajtatott, ahol feliratkozott a kormányzói kihallgatásra, majd látogatást tett Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszternél, utána a miniszterelnöknél. A magyar pénzügyminiszter később viszonzta a látogatást a Palatinus-szállóban, majd lakásán villásreggelit adott vendége tiszteletére.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter pohár- köszöntője

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szerdán este dinert adott Paolo Thaon di Revel gróf olasz pénzügyminiszter tiszteletére. Az estében során pohárköszöntők hangzottak el. A magyar pénzügyminiszter pohárköszöntőjében ezeket mondotta:

— Őszinte örömmel üdvözlöm Nagyméltóságodat abból az alkalomból, hogy a mai nehéz és döntő jelentőségű időkben Budapestre látogatt. Azt hiszem nem tévedek, ha ebben a tényben is annak a hagyományos és bensőséges bartáságnak egy újabb megnyilvánulását látom, amely országainkat a múltban is mindig összekötötte és a jelenleg folyó nagy védelmi harcban a két szövetséges nép fiait a közös küzdelemben a fegyverbarátság újabb kötelekeivel is összefűzi. Sohasem fogjuk elfelejteni, hogy Olaszország nagy vezére volt az első, aki a Trianonban megcsontított Magyarországot igazát követelte és az akkor még közönyös, vagy ellenséges Európában Magyarországot mellett kiállt. Ez az Olaszország most évek óta harcot folytat Németországgal az öt méltán megillető helyért a nemzetek rangsorában és új, az igazságon alapuló vilárendért. Ebben Nagyméltóságod a Duce egyik első munkatársa. Mint a magyar pénzügyek felelős vezetőjének, különös örömmre szolgál, hogy Nagyméltóságoddal a minket közösen érdeklő pénzügyi és gazdasági kérdésekről eszmecserét folytathatok. Meg vagyok róla győződve, hogy megbeszéléseink hozzá fognak járulni azokhoz a gazdasági és pénzügyi kapcsolatoknak elmélyítéséhez, amelyek országaink közt már is fennállnak.

Az olasz pénzügyminiszter az alábbiakban válaszolt:

Thaon di Revel válasza

— Nagyon köszönöm Nagyméltóságodnak a hozzám intézett szívből jövő baráti szavakat. Boldog vagyok, hogy meg tudtam valósítani azt a régi kívánságomat, hogy ellátogassak Magyarországra és megerősíthessem a két nemzet történelmében mélyen gyökerező, népeinket összefűző barátságát. Ez a barátság ma megtalálja fejlődésének legalkalmasabb te-

rületét abban az egyöntetű akcióban, amelyet a két nép dicsőséges katonáinak hősiességével és áldozatkészségével a nagy vezéreknek messztekintő bölcs vezetése alatt végrehajt. Dicsőséges csapataink mindig keményebb és keményebb csatákban, a szövetséges csapatok oldalán újabb és újabb sikert aratnak. Mi, itthon, átérezzük büszkeségét és felelősségét annak a feladatnak, hogy biztosítsuk a győzelem nélkülözhetetlen gazdasági és pénzügyi eszközeinek előteremtését. Mi ezt ugyanazzal a hittel és törhetetlen lelkesedéssel látjuk feladatunkat, mint amilyen a fronton harcoló katonákat elölti. Ennek a feladatnak megvalósításához hozzájárulnak azok a kapcsolatok, amelyek a háború izzó világában nemzetünk kormányfőit közt különböző területe-

ken létesültek. Szilárd meggyőződés, hogy a mi személyes kapcsolataink mindig hasznosabbá válnak Magyarország és Olaszország közös érdekében. A hármas egyezményben egyesült hatalmak meg fogják valósítani az új európai gazdaságot. Szűz földünk gazdasági együttműködésének és az európai erőforrások tökéletes kihasználásának eredménye lesz. Ennek a szándéknak meggyőződésem bizonyítékát adta Magyarország és Olaszország, amelyek testvériesen segítenek egymásnak közös szükségleteik kielégítése terén. Ezt a művünket teljes erővel tovább akarjuk folytatni. Amikor ezeket kifejttem, a Duce erre vonatkozó irányelveinek tolmácsolója vagyok, akit Magyarország joggal tekint egyik legjobb barátjának.

Takarékossági meggondolások alapján döntött a kisgyűlés a tárgysorozat ügyeiben

Egyesítik Szalonta és a Rust-család ingatlanperét

Nagyvárad. Saját tud. Bihar varmegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg rendes havi kisgyűlését, melyet május 19-én határozatképtelenség miatt el kellett halasztani. A mai kisgyűlésen is több bizottsági tag széke üresen maradt, de az érdeklődés ezúttal mégis volt olyan méretű, hogy a határozatképtességet meg lehetett állapítani.

A rendes- és a póttárgysorozaton együttvéve 176 ügy szerepelt. Ezeket a kisgyűlés másfél óra alatt, egyetlen felszólalás nélkül tárgyalta le és min-

den ügyben az alispáni javaslat értelmében határozott.

Felütnő pontja a tárgysorozatnak „Berekbőszörmény község határozata a Magyar Élet Pártja körzetének segélyezéséről tárgyában”. Az alispáni javaslat előadója azonban megmagyarázta, hogy itt tulajdonképpen lakbérmegettérítésről van szó, mert a község a párt-helyiség egyes részeit különböző célokra, így a tűzoltótecskendő elhelyezésére stb. használatba vette. Ezen az alapon a kisgyűlés hozzájárult a Magyar Élet Pártja körzetének 100 pengővel való segélyezéséhez.

Ahol nincs fedezet, ott nem lehet kiadás sem

Megsemmisítette a kisgyűlés számos községnek nagyobb összegű beruházásokra és tisztviselők segélyezésére vonatkozó határozatát az alispáni jelentés ama indoklása alapján, hogy ezekre a kiadásokra nincs az illető községnek költségvetési fedezetük. Jövőre azonban többek között Ermi-hályfalva község határozatát 23 ezer pengős kölcsön felvétele tárgyában, valamint arra vonatkozó határozatát, hogy a községi épületeket kitarozza.

Egyébként a takarékoság szellemében döntött a kisgyűlés több községi határozat ügyében. Így Margitta községnek kutak furása céljából előirány-

zatba vett 800 pengőt, amit a kisgyűlés 300 pengőre szállított le. Ez a takarékosági elv az egyházak támogatása kérdésében is érvényesült.

Sorra került a kisgyűlésen több község vadászterületének bérbeadási ügye. A kisgyűlés az alispáni javaslatára néhány ilyen megállapodást megsemmisített, mert az illető községeknek vagy nem volt ehhez előzetes alispáni hozzájárulások, vagy pedig másként nem jártak el a törvényes alakiszágok betartásával. Több község vadászterületének bérlőjeként szerepel a romai katolikus püspökség.

Szalonta ingatlanpere a kisgyűlés előtt

A kisgyűlés legjelentősebb tárgysorozati pontja a Szalonta város 1050 holdas birtokának visszaperlésére vonatkozó ügy. Ez a birtok a háború előtt a Rust-család tulajdonát képezte. A román megszállás első éveiben azonban az állam kisajátítási jogot jegyeztetett be a birtokra nézve, azért a tulajdonosok kénytelenek voltak eladni azt a

tenkei Roxinoknak, akik hatalmas nyereséggel tovább adták Szalonta városának. A város, mint ismeretes, eladósodott a román postatakarékpénztárral szemben, azért az állam elárvereztette a birtokot. A jelenlegi tulajdonosától az 1440-1941. miniszterelnöki rendelet alapján úgy a Rust-család, mint pedig Szalonta város vissza akar-

ja perelni a birtokot. A két korábbi tulajdonos között meg egyezés jött létre, amelynek értelmében egyesítik a két pert a pernyerés esetén a Rust-családnak 70 százalék, Szalonta városának pedig 30 százalék jut a közel 300 ezer pengős pertárgya-értékből. Ehhez a megállapodáshoz, amely a városra nézve nem látszik hátrányosnak, hozzájárult a kisgyűlés.

A kisgyűlés befejezés után a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága tartott ülést, amely több adásvételi ügyben hozott előzetes döntést.

Kik kaptak újabb Nemzetvédelmi Keresztet

Saját tud. Magyarország Kormányzója a következő bihariaknak és a közeli környékhelieknek adományozta legfelsőbb elhatározásával a Nemzetvédelmi Keresztet.

Bártl István fogtechnikus (Arad), Becsey István igazgató (Nagyvárad), Boros Bálint gyógyszerész (Szatmárnémeti), Bolony József tanító (Tasnád), Brendli József rk. segédlelkész (Szakasz), Bene Albert hírlapíró (Nagyvárad), dr. Czárth Elemér legfőbb áll. számvevőégi s. titkár (Nagyvárad), Kürti Doba Miklós (Bogdánd), Faragó Imre kádármeister (Bihar), Fazekas Ádám földműves (Tasnád), Fejér János közműves (Szilágysomlyó), Fejérdi József kisbirtokos (Szilágycseh), Fekete Ferenc Máv. s. tiszt. (Derecske), Ferenczi Lajos földműves (Margitta), Gerencsér Sári banktisztviselő (Nagyvárad), Keresztszeghy Lajos m. kir. p. ü. főbiztos (Nagykároly), Kovács Lajos földműves (Körtvélyes), Koteles András fogász (Nagyvárad), Kürti B. Bálint irodaszojka (Bogdánd), Kürti T. József földműves (Bogdánd), Kocsis Sándor városi tisztviselő (Nagyvárad), Lónyai László irodalmi intéző (Nagyvárad), Nagy Gyula földműves (Szilágysomlyó), Nagy István gyáros (Nagyvárad), Nagy József cserepező (Nagyvárad), Oswald Pál plébános (Mezőpetri), Oláh Sándor gazdalkodó (Ermihályfalva), Pájkossy Imre táncmester (Szerencs), Patócs Sándor helypénzszedő (Nagyszalonta), Péntes Lajos ács (Nagyvárad), dr. vitéz Puskás városi tanácsnok (Nagyszalonta), dr. Rednik Gábor ügyvéd (Elesd), Reszler György fodrász (Nagykároly), Rollinger Árpád kereskedő (Ermihályfalva), Serester Lajos rendőrségi detektív gy. (Nagyszalonta), lovag Santelli Italo vívómester (Uassacarara), Schenker Gizella tisztviselő (Püspökföld), dr. Szabó Lajos ref. lelkész (Nagyszalonta), Szűcs Lajos textiltárgykereskedő (Elesd), Szűcs Lajos kőfaragó (Hegyközpályi), Szűcs László ny. tanító (Nagyvárad), Szűcs László földműves (Nagyvárad), Szentpály ny. vm. főszámvevő (Faragó), Szilágyi Sándor kereskedő (Szilágysomlyó), Szilvágy Albert számv. ellenőr (Tasnád), Szilvágy János bádógos (Nagyvárad), Végh Imre asztalos (Bihardioszeg), Völlent Károly mészáros és hentes (Nagyvárad), Vargha László ref. egyh. ker. gazd. tanácsos (Nagyvárad), Vass Mihály kádármeister (Szilágysomlyó), Weiszgerber János szénkereskedő (Nagyvárad), Zborai Sándor közműves (Nagyvárad).

A zárójelben feltüntetett város, illetve község nevek a születési helyet jelölik.

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

Jóváhagyta a belügyminiszter a város költségvetését

Rövidesen elkészül a népfürdő. Fontos ügyeket tárgyalt a csütörtöki kisgyűlés

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt 11 órai kezdettel tartották meg a kistanácssteremben dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével a törvényhatósági bizottság kisgyűlését.

Elhatározták a „Sárga istálló” lebontását. A város tulajdonát képező szőnyegek, ablakpokrúccok, hajdu díszruhák megőrzését Kollár Antal szűcsmesterre bízták, 600 pengő évi bérért.

Letárgyalták a kávéházi és cukrászdai kiülőhelyeknek a közterülethől elfoglalt bérért. A Pannonia és az Emke kávéház évi 500—500 pengőt, a Japport cukrászda évi 300 pengőt, a kis Japport évi 40 pengőt, a Veres cukrászda 40 pengőt, a Molnár cukrászda évi 40 pengőt, Costa Ilona pedig évi 30 pengő bért fizet.

Dr. Medvigy Ferenc felszólalt a Haász-féle üzlet kiugró portáléja ügyében. A polgármester kijelentette, hogy a cég nem tartotta be a kapott utasítást és nagyobb közterületet foglalt el, mint kijelöltek. Az eljárást megindították.

Kirái Lajos javaslata után a Szent László tudósanatorium szennyvízcsatorna levezetésének ügyében elhatározták, hogy 1100 folyóméter szennyvízcsatornát építenek. A költségekben ötezer pengővel a szanatorium, 6000 pengővel pedig a szomszédos hazulajdonosok járulnak hozzá. A fennmaradó 24 000 pengőt a város jövő évi költségvetésébe veszik fel.

A jogügyi bizottság néhány előterjesztése következett, amelyek során a Mezey-féle faterlepet Jeney Rezsőnek, a Nemes-féle faterlepet pedig Török Gyula frontharcosnak juttatták.

A népfürdő ügyében Pintér István építésmérnök bejelentette, hogy 60 nap alatt elkészül a munkálatokkal, a polgármester viszont utasította a mérnöki hivatalt, hogy a lehető legrövidebb uton belül szabad kézből adja ki a vízvezetékcsatlakozó és egyéb munkálatokat.

Elkészítik a város vagyonelettartár

A költségvetést előkészítő ügyek során dr. Gyapay László h. polgármester bejelentette, hogy a belügyminiszter elfogadta a város 1942. évi költségvetését némi módosítással. A beruházásokon több változást eszközölt. A belügyminiszter leiratában megjegyezte, hogy a városnak nincs vagyonelettára, ezt a hiányt azonban még ebben az évben pótolni fogják. Felhatalmazta a belügyminisztert a polgármester, hogy a hadbavonultak helyett katonai szolgálatauk idejére ideiglenes jelleggel alkalmazzon tisztviselőket. A belügyminiszter engedélyezett egy új személygépkocsi beszerzését 15 000 pengő költséggel, azzal a kikötéssel, hogy az csak vasúti uton lehet.

Ugyancsak a helyettes polgármester terjesztette elő a hegyközpályi utnak házi kezelésében való átépítésére vonatkozó javaslatot. A kisgyűlés a javaslatot magáévá tette.

A tejüzem és a járványkórház ügye

Dr. Soós István polgármester ismertette, hogy a miniszterium jóváhagyta a tejüzem létesítését. Időközben azonban, mint már megírtuk, a földművelésügyi miniszterium igen előnyös ajánlatot tett. A kisgyűlés elhatározta, hogy 50 000 pengőig vállalja az O. M. T. K. elhelyezésének költségeit, a beszerzési és a felszerelési költségeket a miniszterium vállalja magára. A kisgyűlés megbízta a főispánt és a polgármestert, hogy folytassa le a szükséges tárgyalásokat.

Ugyancsak a polgármester ismertette a járványkórház helyzetét, javasolta, hogy adják át a járványkórházat állami kezelésbe. Az épület megmarad.

a város tulajdonában, a személyi és a dologi kiadásokat a jövőben az állam fedezi. A város 96 ezer pengővel járul hozzá. Az állam ezenkívül kér egyízben 100 000 pengős hozzájárulást, amelyből az átalakításokat és a beépítést végzik el.

Dr. Heinrich Béla tisztifőorvos kérte, hogy az átadás esetében kössék ki a központi fertőtlenítő városi tulajdonát, mivel erre nagy szükség van.

Pécs város átiratban fordult Nagyvárad városához, amelyben ismerteti a belügyminiszteriumhoz intézett kérelmét a falusi lakosságnak a városba való tódulása tárgyában. A polgármesteri javaslat szerint Nagyvárad hozzájárul ehhez az állásfoglaláshoz és hasonló értelmű felterjesztést küld a belügyminiszteriumhoz. A kisgyűlés magáévá tette a polgármester javaslatát. Egyedül Medvigy Ferenc ellenezte a javaslatot.

Altnóder Endre műszaki tanácsos és Soós István polgármester ismertette a

Teleki-utca második szakaszának és az Aradi-út kövezésének kérdését.

A polgármester ebben az ügyben kikergette az összes helybeli mérnökszaktók véleményét, amely az ajánlat elfogadása mellett szól. A kisgyűlés megadta hozzájárulását is így a Teleki-utca és az Aradi-út kövezésének munkálatai az év folyamán befejezést nyernek.

A kisgyűlés foglalkozott az építendő városi bérház ügyével is. Három ajánlat érkezett be azokra a munkálatokra, amelyekre eddig vagy egyáltalában nem érkezett, vagy pedig nem volt megfelelő ajánlat. A kisgyűlés csak a közgyűlést megelőzően tartandó rendkívüli kisgyűlésen fogja felhívni az ajánlatokat, mert a mérnöki hivatal elmulasztotta a szigetelő munkákra való pályázat kiírását és ezt pótlólag eszközölni kell.

A polgármester végül bejelentette, hogy a nyári szabadságolások kérdésében semmiféle korlátozó intézkedés nem érkezett a belügyminiszteriumtól. Ennek megfelelően a városi alkalmazottak június elejével megkezdhetik szabadságaikat, de ezek a háborús viszonyokra való tekintettel, csak részletekben lesznek igénybevehetőek, illetve engedélyezhetőek. Maga a polgármester is két részletben és pedig júniusban és szeptemberben veszi ki az öt megillető nyári szabadságát.

A kisgyűlés ezzel végetért.

Teljes tanácsulésen iktatták be méltóságába dr. Pöstyéni Mártont a nagyváradai törvényszék elnökét

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt 10 órai ünnepélyes keretek között teljes tanácsulésen iktatták be méltóságába dr. Pöstyéni Mártont, a nagyváradai törvényszék új elnökét. A törvényszéki palota dísztermében az ünnepélyes beiktatásra megjelentek a királyi ítélőtábla elnöke, a tanácselnökei bírái, a törvényszéki tanácselnökök, bírók, a kir. ügyészség tagjai, a járásbírók elnökei és bírái, az igazságügyi jegyzői kar, az Ügyvédi Kamara és a közjegyzői képviselői, az igazságügyi tisztviselők és tisztviselőnők.

Dr. Pöstyéni Mártont, a debreceni királyi ítélőtábla volt bíráját nagyváradai törvényszéki elnökké történt beiktatása alkalmával Váradi Imre törvényszéki tanácselnök üdvözölte. Felolvasták az igazságügyi miniszter kivonatos átiratát, az új törvényszéki elnököt letette a hivatalos esküt, majd Váradi Imre minirangidós tanácselnök meleg szavakkal köszöntötte. Kifejezésre juttatva, hogy az új elnököt megelőzte hatalmas jogi tudásának és nagy felkészültségének híre. Végül Isten áldását kérte a működésére.

Utána dr. Borbély Miklós ügyéségi elnök a kir. ügyészség nevében, dr. Krüger Jenő az Ügyvédi Kamara és dr. Kacsán Kálmán a közjegyzői kar nevében mondott üdvözlő beszédet, valamennyien megbecsülésüket fejezve ki és

leten áldását kérve az új elnökkre.

Az üdvözlésekre dr. Pöstyéni Márton meghatótt szavakkal mondott köszönetet.

A kölcsönös bizalom, egymást megbecsülés elengedhetetlen szükségességéről szóló ezután, majd körvonalazta azokat az irányelveket, amelyeket, hogy áthasson mindenkit, aki az igazságszolgáltatás szolgálatában áll.

Biztosította a királyi ügyészséget, az ügyvédi és közjegyzői kart, hogy mindenben keresni fogja a zavartalan együttműködés, a közös cél érdekében.

A teljes tanácsulést ezzel befejeztette.

Az ülés résztvevői szünni nem akaró tapsal fogadták az új törvényszéki elnök szavait, majd a meleg gratulációkra és bemutatásokra került sor.

Megkezdte a képviselőház a zsidó ingatlanokról szóló törvényjavaslat tárgyalását

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház mai ülésén megkezdtek a zsidók mezőgazdasági és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat tárgyalását. Tasnády-Nagy András elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést. Napirend szerint először az 1914—13. évi hadikölcsönök rendezéséről szóló törvényjavaslatot egyes szakaszairól döntöttek. Ináncsy Papp Elemér ismertette a képviselőház illetékes bizottsága által eszközölt változtatásokat, melyeket a Ház elfogadott. A javaslatot további tárgyalás céljából átvitték a Felsőházhoz. Azután a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló javaslat egyes részleteit tárgyalta a Ház. Vitéz Zerinyi Szilárd előadó ismertette a bizottság által elfogadott módosításokat. A módosításokat a Ház magáévá tette. A módosítások között szerepel a törvényjavaslat címének megváltoztatása is. A törvényjavaslat új címe szö-

rint: „egyes közéleti visszaéléseket büntető rendelkezésekről szóló törvényjavaslat” lett. A javaslatot, elfogadása után átküldték a felsőházhoz.

Ezután áttértek a zsidók mezőgazdasági és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat tárgyalására. Az elnök bejelentette, hogy a MEP Jurtaek Bélát, báró Vay Miklóst és Gesztelyi Nagy Lászlót, az Erdélyi Párt báró Braunecker Antalt, a Keresztény Párt vitéz Makray Lajost, a Magyar Megújulás Pártja Piukovich Józsefet, a Polgári Szabadság Párt gróf Apponyi Györgyöt, a Nyilaskeresztes Párt Tár Imrét, a Szociáldemokrata Párt Szedler Ferencet illette ki vezérszónokul. Meixner Emil előadó hosszabb történelmi visszapillantást vetett a magyarországi zsidók jogainak és birtokszerezésének szabályozására, majd statisztikai adatok alapján ismertette a zsidók birtokszerezésének folyamatát.

Szombaton megnyílik a Strand-fürdő étterem és falatozó

Haby János a „Kispipa” étterem tulajdonos vezetésével. Izletes konyha. Kítűnő italok. Cigányzene. Abonoma előjegyzéseket előre felvesz a „KISPIPA” étterem.

Szíves pártfogást kér **HABY JÁNOS** bérld

Római levél

Római magyarok a Szentatya előtt

Május 13-án volt 25 éve, hogy a Szentatya püspökké avatták. Az egész világ ujjongva és szeretettel fordult felé, elhalmozták Őt jókívánatokkal és ajánlásokkal.

Mi, római magyarok is gyermeki szeretettel készültünk hódolatunkat kifejezni. Nemes ötlet támadt a nemes szívekben és Luttor Ferenc pápai protonotárius lelki ajándék készítésére hívta fel a római magyarokat...

Mi volt ez a lelki ajándék? Egy háromnapos lelkigyakorlat, magyar szemlése a Szent Péter templomban és közös szentáldozás.

Rettenetes világháborúban forrong a világ, itt pedig egy maroknyi magyar sereg testvériesen, hittel és istenféllemmel három napon át összegyűl, hogy jószágos lelkipásztorával, Luttor Ferencel együtt imádkozzék a Pápiért és a Békéért.

Három estén át tartott a lelkigyakorlat; az elsőn Péter Gallus, a római magyarok szeretett, lelkes jezsuitája tartott elmélkedést Istenről. Másnap Péter Monnay, a Vatikán magyar gyónatója beszélt a bűnről. Harmadnap a római Szent Antal Intézet főnöke, Péter Varga, a hívatásos szónok magasszárnyalású beszédben fejtegette Krisztus lényét, aki az Ut, az Igazság és az Élet...

A háromnapos összejövetelt vasárnap reggel 10 órakor nagymise követte a Szent Péter bazilikában, melyet Luttor Ferenc celebrált s melyen közös szentáldozáshoz járultunk. Ugyanekkor gyönyörű szentbeszéddel szólott hozzánk és a Szentatya felkészítette, hogy mise után XII. Pius lábainhoz borulhattunk...

Addigra a maroknyi magyar csapatból egész magyar áradat lett... boldog izgalommal mentünk fel az emeleten át a trónterembe. Róma csaknem minden magyar papja jelen volt, elhoztuk gyermekeinket is, akiket a Szentatya úgy szeret. Déli 12 órára volt kitűzve a kihallgatás és pontosan dél volt, amikor néma áhitattal megpillantottuk a Pápa fehér alakját. A várakozó csendbe anyaghangon gügyögött bele 5 hónapos kis Margitkánk, mert őt is elhoztuk bemutatni a Szentatya előtt...

És belépett az, aki a világ fejedelme, mert a lelkek fejedelme, Krisztus földi helytartója: XII. Pius, akihez áhitattal, forró rajongó szeretettel száll a hívők gondolata, mert oly egyszerű, jószágos, megértő, simogató, mint amilyen Krisztus lehetett, amikor a földön járt. Vég nélküli áradatban jönnek hozzá a hívek nap-nap után, hogy jószágos, vigasztaló szavát hallják, hogy szomorú szemébe nézzenek, hogy elmondják Neki gondjukat-bajukat, hogy elébe öntsék egész lényüket...

Magyar énekkel fogadtuk és magyar „dícsértességekkel”, amelyre így felelt: „Örömmel és szeretettel fogadunk benneteket Rómában élő drága jó magyar gyermekeink! A római vértanúk krisztusi tüze lángoljon mindig bennetek!”

Kitörő tapsal fogadtuk szavait, amit nekünk tanult meg magyarul, mert szeret minket! Aztán elindult a kettős sorok között, külön-külön szólva mindenkit. Luttor Ferenc mindenkit bemutatott Neki. Előbb papjait fogadta, aztán a magyar követség tagjait mutatták be. Mindjárt a követség után következett a mi családunk, Margitka piros-mosolygó volt, amint odanyújtottam Felé:

„Szentatyánk, ha emlékezne reánk...”
Ugy köszöntött, mint régi ismerőst: „Igen, emlékezem, hát ez a kicsi? Milyen szép és kedves!” megsimogatta és megáldotta külön Margitkát, aztán Palit kereste tekintete s nagy gyengédséggel fordult felé is, de különösen Imrét tüntette ki kérdéseivel... hogy tanul, hova jár s mikor mondtuk Neki, hogy Imre az első az osztályban, két kézzel simogatta meg s megdicsérte, mondván, hogy „elsőnél több már nem is lehet, derék fiú! Őt gyermek! milyen szép az ön családja!” — fordult férjemhez.

Egy óra hosszáig tartott, míg külön-külön kezét nyújtotta mindenkinek, minden gyermeket megsimogatót, mindenkihez volt egy jó szava!

Közös nagy áldása után a pápai himnusz énekeltük el Neki, melyet mosolyogva hallgatott s aztán így szólott újra magyarul:

„Éljen Szent István országa! Éljen Mária Országa! Éljen Magyarország!”

Megtapsoltuk, megéltünk oly kitörő lelkesedéssel és szeretettel, ahogy csak mi, magyarok tudunk örülni...

Nevetett ránk, felülülő tapsunkra újra és újra visszafordult áldó kezével, míg végre nagynehezen elengedtük...

Boldogan jöttünk össze a Vatikán udvarán, ahol nagy csoportfelvételt következett. Míg a kihallgatás tartott, elfeledtünk, minden egyebet, csak a magyar hitünk, magyar szeretetünk élt és világított. Nem volt osztálykülönbség egy óráig, hisz mindnyájan összemosolyogtunk a nagy örömben, mikor Isten jószándótermeiben jártunk...

Elhagytuk a Vatikánt és harcbanduló, bevonuló katonák jöttek szembe velünk katonaládáikkal... Ekkor jutott eszembe újra, hogy háború van, hogy csak ott van szeretet és béke Isten oltára körül, most meg újra idekerültünk a gyilkos életforgatagba...

Róma, 1942. május 26.

Heltainé Szenek Olga.

A Honvédelmi minisztérium felhívása a magyar nőkhöz

A m. kir. Honvédelmi Minisztérium 164.005—eln. számú rendeletével felhívta az Erdélyrészi Nőszövetségek Vezetőségét, hogy a „Nők Önkéntes Honvédelmi Szolgálatát” megszervezzék.

A fronton küzdő férfiak helyét itthon be kell töltenie a nőknek. S a háború kimenetelét illetően a férfival egészen egyenlő horderejű a nők áldozata és hősege, mellyel itthon erejükhez mérten átveszik a férfiak helyét.

Jöjjenek, ajánlják fel szolgálataikat a hősiesen küzdő Magyarországnak

Jelentkezni lehet:
a) mezőgazdasági munkára,
b) ipari üzemekhez,
c) gyári munkára,
d) közlekedési eszközökön, villamoson, autóbussen való szolgálatra,
e) tisztviselői munkára.

Megfelelő szakképzettség hiányában a kiképzésről gondoskodás történik.

Az állam rendszeresen díjazza azokat, akik a férfiak helyének betöltésére vállalkoznak.

Ápolásra, katonaságnak való főzésre, varrásra azonban díjazás nélküli önkéntes női munkát kérünk.

A magyar nemzet válságos idői még mindig megteremtették a hősi lelkű nagy asszonyokat.

A mai küzdelmünk is hisszük, meg fogja teremni, a talán kevésbé romantikus szépségű, — mert egyszerű munkazubbonyban küzdő, — de an-

nyúl értékesebb lelkű magyar nőt. Egyesületek vezetősége inspekciós órát tart 1942. május 28-tól a Tüzharcos Székházban (Rákóczi-út 13.) d. u. 5—8-ig.

A mi kezünk van most hivatva fenntartani a termelés menetét. Minden kényelmesen visszatartott kéz a haza romlásához járul hozzá!

Nagyvára, 1942 május 25.
Dr. Soós István Dr. Hlatky Endre polgármester. főispán.

A nagyváradai összes kat. Egyesületek nevében: Cziffra Berta.

A Lórántffy Zsuzsanna egyesület nevében: Hlatky Endréné.

A Református Nőszövetségek nevében: Csernák Béláné.

Az Evangélikus Nőszövetség nevében: Bartsch Sándorné.

Az Unitárius Nőszövetség nevében: Köntös Béláné.

Legszébb központi szórakozóhely az EMKE kerthelyiség

Izletes konyha. Fajborok. POLISOR tánc és szórakoztató zenekara hangversenyez. SZOMBAT ÉS VASARNAP TÁNC.

Szíves pártfoqást kér kecskeméti BORNEMISZA BELA tulajdonos.

Az Actio Catholica 55. sz. filmkritikája

„A 103. NEM TERT VISSZA”. Egy elsüllyedt olasz tengeralattjáró mentési munkálatainak műszakilag el-sörangu érdekfeszítő rajza.

„LEGYÜNK FIATALOK”. A mai fiatalok könnyelmű, szórakozást hajszoló házias életének nemes szándéku paródiája.

„MI KETTEN”. A modern házias élet kényes problémáinak ügyes propagandájú, lélektani rajza. Erkölcsileg építő.

„Véndiákok”

Kedves vendiák-találkozó volt Kolozsváron, a pünkösdi ünnepek alkalmával. A híres Pallos-féle polgári leányiskola növendékei gyűltek össze az ország minden részéből, hogy viszontilásuk egymást és volt tanáraikat. A román megszállás első éveiben — legalábbis ezzel az elnevezésével és jellegével — megszünt ez az iskola, úgyhogy a találkozón csak idősebb korosztályok vettek részt, ami hölgyekről lévén szó, súlyosan labasos körülmény... Az egykori Pallos-növendékek férjei, meg is jegyezték, hogy ők képviselik az összejövetelen az ifjúságot...

Sok édes-bús elmélázásra adott okot, hogy a hajdani csitrik most mint mamák és nagymamák ültek az Amerika vendéglő fehér asztalához. Nem is tudott emelkedett hangulat kialakulni. A hölgyek szomorú vizsgálódással kerestek egymásban iskolatársaikat és nem hitték a szemüknek, mikor egy-egy korosodó asszonyban vagy özülő nényben fedezték fel a kislányt, akivel valankor egy padban ültek.

Nem tréfa ez: a feltűnően idős külsejű hölgyeknek nem akadt osztálytársuk. Letagadták a többiek. A fiatalabb kinezésűeket viszont számosan rohanták meg:

— Emlékszel? ... Egy osztályba jártunk...

S az ifjabbak hiába igyekeztek finoman emlékeztetni idézni:

— Mintha te két osztállyal feljebb jártál volna...

Az idős külsejűek nem tágitottak.

— Akkor lehet, hogy te az A-ba jártál, én pedig a B-be.

Csak egy tanárnő jelent meg az összejövetelen, egy galambósz hajú, kedves matróna. S a korosodó hölgyek kislányos „kezücskölöm”-mal járultak hozzá. Ő volt az egyetlen, aki mellett mindenki gyermeknek érezhette magát.

Csak akkor szabadultak fel a hölgyek az öregedésre való részermelés szörnyű lidércnyomása alól, mikor a találkozó egyik szónoka ezt a vigasztaló kijelentést tette:

— Az élet, az igazán tartalmas élet, csak a negyvenedik évnél kezdődik...

Még egy gondolkozóba ejtő megjegyzést lehetett tenni a volt Pallos-növendékek találkozásán. Igen tekintélyes volt azoknak a hölgyeknek a száma, akik nem mentek férjhez. A világháborus női nemzedék ez. A férfiak, akik feleségül vehették volna őket, ott maradtak Volhyniában, vagy az Isonzónál. S akik hazatértek a háborúból, az összeomlás utáni nehéz viszonyok miatt sok esetben nem tudtak családot alapítani. Ezért hordozzák ők az élet terhét egyedül.

A pártában maradtak nehezen leplezett fájdalommal néztek a búska mamákra és nagymamára, akiknek még a vendiák-találkozó hangulatában is kevésbé fájt az idők múlása, ha azokra gondoltak, akik folytatásait lesznek az életben: gyermekeikre (*)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÚJ KÖZLEKEDÉSI ÁLLAMTITKÁR NÉMETORSZÁGBAN. (MTI.)
 Dr. **Kelinmann** mérnök birodalmi közlekedési államtitkár a Führertől egészségi okból felmentését kérte. A Führer eleget tett kérésének és utódjává **Janzenmüller** mérnököt nevezte ki. (MTI.)

Pásztorlevelet adott ki a fehéroroszk metropolitája az orvlövészek ellen Minszkből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A fehéroroszk önálló ortodox nemzeti egyházának metropolitája pásztorlevelében az orvlövészek ellen fordult. Felszólította a lakosságot, hogy folytassanak harcot a bolsevisták ellen, akik újra vissza akarják hozni a bolsevista zsarnokság igáját.

Rákóczi-ut, 6. szám alatt megnyitottam
DIVATÁRU ÜZLETEMET
 szolid, figyelmes, kiszolgálás
 cégt. **ZÁMBÓ SÁNDORNÉ.**

BANDITÁK MEGGYILKOLTAK ZÁRA PREFEKTUSÁT. Rómából jelentik: (Stefani.) Vezzió **Grazi**, Zára prefektusa egy százados és néhány katona kíséretében kedden Zára tartományban a horvát királyság határáig előretolt őrszemeit akarta megtekinteni. A szemleút során banditák támadták meg és puska-, géppuska-, valamint gránáttüzzel árasztották el őket. A prefektus és kísérete hősiesség után elesett. (MTI.)

K. VASSY S.
 Nagyvárad, Hlatky Endre-u, 19. sz.
Óra és ékszer javító műhely
 Svájci órák nagy választékban.

Ismét késedelmeskedik a Németországban dolgozó magyar munkások pénzátutalása. Lapunk szerkesztőségét több Németországban dolgozó munkás felesége kereste fel és elárta, hogy a pénzátutalás az utóbbi időben nagyon lassú lett. Lapunk utján kéri az illetékeseket, hogy a Németországban idejében elküldött és a bankok által átutalt pénzeszegeket a lehető leghamarabb juttassák el a címzettekhez, mivel az itthonmaradottak nehezen tudják kivárni a hosszabb késéseket.

A SZAPPANPEHELY ELŐÁLLÍTÁSÁNAK KORLÁTOZÁSA. Az MTI. jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma rendelkezést közöl, amelynek értelmében ezután tilos szappanpehely üzleti forgalombahozatal céljából előállítani. A rendelkezés hatálybalépése előtt előállított szappanpehely 30 napig hozható forgalomba. Az egységes mosóport csak 9.8 és 10.2 százalékos zsírsavtartalommal lehet előállítani. A rendelkezés még az áztató- és tisztítóporok tekintetében tartalmaz új rendelkezéseket.

Megoldották a plasztikus fényképezés problémáját. (M. N.) Mint a „Paris Soir” jelenti, Maurice Bonnet 16 év alandó munkával minden igényt kielégítő formában megoldotta a plasztikus fényképezés sok kutató foglalkoztató problémáját. A gép felvétel közben köríven mozog. A körülbelül két másodperces exponálási idő alatt, egy szűrőn keresztül ilyenformán két oldalról jutnak a tárgyról érkező fény-sugarak a fényérzékeny lemezre. A szokásos eljárással előhívott kép természetesen elmosódott egy kissé, egy újabb szűrőn keresztül szemlélve, azonban a domborúság tökéletes tisztátartást kelti.

Új kerékpárok JAKAB műszerésznél
 részlete is. Javítások olcsón
JAKAB műszerésznél
 Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

SÜRGŐS JAVÍTÁSRA SZORUL A KARÁCSONYI PÜSPÖK UTCA. Egyik kedves olvasónk hívta fel a figyelmünket a Karácsonyi püspök utca egy részének az állapotára. Az említett utca 4 és 6 szám alatt ugyanis nagyobb gödör van, amelyben megáll a víz és lehetetlenné teszi a közlekedést. A járókelőknek nagy gondot okoz a közlekedés. Csak néhány szekér salakra, vagy porondra lenne szükség és rendbe jönne a gyalogjáró. Az utca lakosai meg vannak győződve arról, hogy a város mérnöki hivatala azonnal intézkedik és elrendeli ennek a néhány órai munkának elvégzését.

A városi könyvtár nyári órarendje. Nagyvárad thj. város polgármestere 23289—1942. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki: Nagyvárad város közönségének tudomására hozom, hogy a városi Nyilvános Könyvtár a nyári időszakban, 1942. június hó 1-től szeptember hó 1-ig, tehát június, július és augusztus hónapokban hétköznaponként délelőtt fél 8 órától 2 óráig tart hivatalos óráit, míg a közönség részére a könyvtár nyitva van minden hétköznap délelőtt 10 órától 2 óráig. Nagyvárad, 1942. május hó 26-án Dr. Sós István s. k., polgármester.

ÍTÉLETET HIRDETTEK A MURAMENTI KOMMUNISTÁK ÜGYÉBEN. Pécsről jelentik: A muramenti kommunisták ügyében szerdán hirdetett ítéletet a törvényszék. **Hajdúrovics** Istvánt, valamint **Zornen Sztankót** 4—4 évi fegyházra, **Kosztolics Józsefet**, **Hidvégi Ferencet**, **Fischer Istvánt** és **Kovács Pált** két és fél évi fegyházra, a szervezkedésben bűnösnek talált **Bogár Imre** egyetemi hallgatót két és fél évi fegyházra, **Lányi Ferencet** másfél évi börtönre ítélte a törvényszék. A többi vádlottat 15 naptól négy hónapig terjedő fegyházzal büntették. Őt vádlottat a bíróság felmentette.

Postás-mérkőzés a NAC pályán. A postaigazgatóság közigazgatási tisztviselői és a műszaki tisztviselők tréfas labdarúgó-mérkőzésében veszik fel egymás ellen a versenyt szombaton délután a NAC pályán. A vesztes fél egy hordó sort fizet a győztesnek. Mindkét csapatban van néhány egészen jó játékos, akik közül egyesek komolyabb fővárosi csapatokban is játszottak. A mulatságosnak ígérkező mérkőzés iránt, amelyet díjtalanul tekinthet meg a közönség, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

MEGNYILT! „Mátyás“-kert
 Katolikus Körben, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.
 Ízletes ételek és italok, cigányzene. Telefon: 18-50.

Korona Filmszínházban hallatlanul mulatságos filmvígjáték
Zavaros éjszaka
 Tolnay Klári, Pataky, Bilicsi, Rajnay, Maklár, Pethes.

Lezuhant egy utasszállító gép Ausztráliában. Stockholmból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Ausztráliában lezuhant egy nagy szállítórepülőgép. A szerencsétlenség következtében az amerikai légierő tiz tagja és a brit légierő két tagja vesztette életét.

Meleg szeretettel fogadta Marosvásárhely Yoshimata Wataro japán tábornokot

Marosvásárhelyről jelentik: Yoshimata Wataro japán tábornok katonai avatót székelyföldi körútján Marosvásárhelyen meleg fogadtatásban részesítette a helyi főváros népe. A japán tábornok és felesége kedden tartózkodott Marosvásárhelyen. A fogadás ünnepe során japán nyelven köszöntötték a magas vendéget és az iskolások a japán himnuszot énekeltek.

Yoshimata tábornok a japán himnusz eléneklése után a tábornok kezét magasra emelve a tribün elejére lépett és a közönség felé magyarul ezeket kiáltotta:

— Éljen a magyar nemzet!...
 — Nem, nem soha!...

Egetverő háromszoros „banzaj” kiáltással válaszolt rá az ünneplő tömeg.

Ezután egy kereskedelmi iskolás lányka és egy levente, átnyújtották Chizu Yoshimatának a tábornok feleségének a székely főváros ajándékát. Egy keleti-ázsiai motívumokkal díszített székely szőttest, egy bivallyal szántó székely-mongol paraszt művészi faszobrász figuráját, egy tisztafából készült szelencét és finom művi fatálcat.

A leventék rendezik a Hősök napját Nagyváradon

(Levente Hírközpont nagyváradai munkatársa jelenti.) Május utolsó vasárnapját a nemzet a magyar hősihalottaknak szenteli s ezen a napon ünnepi külsőségek között adóznak áldott emléküiknek. Nagyváradon a leventék rendezik meg a kegyelet rájuk emlékezését. Ennek kapcsán 10x400 méteres váltó staféta fut végig a városban a Rulikovszky-temetőbe s viszi a babérvesszőt a hősök sírjára.

A Nagyvárad Levente Egyesület sport szakosztálya kéri a kijelölt futókat, hogy teljes számban vegyenek részt este 6. órakor az Erzsébetligeti pályán tartandó edzéseken.

Könyvkereskedők zárórája a könyvnapok alatt

Nagyvárad thj. város I. foku Iparhatósága 23.212—1942. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Értesítem a „Könyvkereskedők” és az ideiglenes könyvsátrakat az 54.899—1942. K. K. M. rendelkezlet alapján június hó 8, 9 és 10 napján este 7 óráig tarthatják nyitva.

Nagyvárad, 1942. május 21.
 Dr. Varga László s. k.
 tanácsnok,
 mint I. foku iparhatóság.

AZ ESTI HIRADÁS UTÁN KÖVETKEZIK A BAJTÁRSI RÁDIÓSZOLGÁLAT. Számos megfigyelés és a Bajtársi Rádiószolgálathoz érkezett kívánság alapján most úgy döntöttek, hogy az „Üzen az otthon” című és a katonáknak szóló üzeneteket június 1-től kezdődően nem mint eddig, éjfél után 15 perckor, hanem az esti hírszolgálathoz csatlakozóan 22 óra 10 perckor fogja közvetíteni.

Felhívás a segédi vizsgát tett ifjakhoz és leányokhoz. Segédavatató ünnepélyünket közbejött akadályok miatt május 31-e helyett június 7-én, 11 órai kezdettel tartjuk meg. Nagyvárad, 1942. május hó 27-én. Ipartestület elnöksége.

A HÁBORU ELLENÉRE IS KEDVEZŐ A SZÜLETÉSI ARÁNYSZÁM NÉMETORSZÁGBAN. Berlinből jelentik: A *Berliner Börsenzeitung* munkatársa beszélgetést folytatott dr. **Conti** birodalmi egészségügyi vezetővel. A birodalmi egészségügyi vezető a német nép töretlen életereje legjobban megnyilvánulásának az 1941. évi születési statisztikát tartja. 1941-ben a háború sok millió német családfőt választott el családjától és még is több, mint másfélmillió az élve születettek száma. Tehát csak mintegy százezerrel maradt el az 1940-ben élve születettek számától.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ÚJ NAPOLEON-KÉPET FEDEZTEK FEL. (MN.) Egy loreggiai család lomtárában régi festményt találtak, mely a szakértői vizsgálatkor Napoleon-képnek bizonyult. A kép Napoleont lovon ábrázolja tábornokaitól körülvéve. A kép nemcsak történelmi szempontból, hanem művészileg is igen értékes és kicsisége ellenére Napoleon ekkor ismert arcképei között a legelőkelőbb helyek egyikét foglalja el. „A. A. 1806.” jelzésee után ítéltve Andrea Appiani alkotása.

KITÜNTETETT NÉMET TÁBORNOK. Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer **Mackensen** lovassági tábornoknak, egyik német hadtest parancsnokló tábornokának, a vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot adományozta.

**Pénteken este összehívó-
ségi ülést tart a N. M. K.**

(Saját tud.) A Nemzeti Munka-
központ titkársága felkéri Balog Bal-
ázs Németszághban dolgozó asztalos
feleségét Deák Margitot, hogy saját
érdekében jelentkezzen mielőbb a
titkári hivatalban egy fontos üzenet
közlése végett.

RÁDIÓ

Péntek, május 29.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közle-
mények. Reggeli zene.
- 10.15 I. rész. Operettrészletek.
- 11.20 Nánásy Megay Edéné zongorázik
- 11.40 Ruzsin hallgatóinknak.
- 12.10 Beszkárt-zenekar. Vezényel Mül-
ler Károly.
- 13.30 „Honvédek üzennek”. A Vörös-
kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.20 A szekesfehérvári Szt. István 3.
honvéd gyalogezred zenekara. Vezé-
nyel Helényi Gyula.
- 16.20 „A sport mint kultúra”. Dr. Hepp
Ferenc előadása.
- 17.15 Magyar nóták. Bánáti Bihari Jó-
zsef énekel, kíséri Horváth Ele-
mér cigányzenekara.
- 17.55 „Andrássy Gyula gróf és az orosz
politika”. Dr. Tóth László egye-
temi tanár előadása.
- 18.20 „Német hallgatónknak”.
- 18.40 „Hősök emléknapja”. A Vitézi
Rend Zrínyi csoportjának műsora.
- 19.20 „Szabotázsharc”. Németh Ferenc
csendőrnagy előadása.
- 19.35 Az olasz rádió műsorából: Az
Angelini-tánczenekar játszik. Köz-
vetítés Rómából. Hangfelvétel.
- 20.05 Sportközlemények.
- 20.15 Rádiózenekar. Vez. Bertha Ist-
ván. Közreműködik Nagypál
László, az Operaház tagja (ének).
- 21.20 „Látogatás a 60. éves magyar
rendőrségnél”.
- 22.10 Vidák József cigányzenekara
muzsikál. (Közvetítés.)
- 22.35 Bach: D-dur szvit.
- 23.25 Tánczene.
- 0.15 „Üzen az otthon”. A Vöröskereszt
bajtársi rádiószolgálat.

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobban aron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használruha az et-
ben Bémer-ter 1 udvarban.
Hívásra hazhoz tövös

**Milyen foglalkozási ágakban
keresnek munkát és aláznak elhelyez-
kedést a váradi munkanélküliek?**

200 kőbányász munkást azonnal elhelyez a Munkaközvetítő

(Saját tud.) A nagyváradi Munka-
közvetítő Hivatal május hó 20-án
kelt kimutatása szerint az elmúlt
hétven elhelyezett 199 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:
10 cipész, 12 állandó háztartási al-
kalmazott, 1 szabó, 1 gyermekne-
velő, 1 varrónő, 3 fűtő, 1 villany-
szerelő (motortekereselő), 4 bejáró-
takarítónő, 2 szolga-kifutó, 1 aszta-
los, 2 borbély, 2 cukrász, 2 géplaka-
tos, 7 kádár, 2 molnár, 2 kőműves,
1 szobafestő-mázoló, 2 serfőző-főle-
gény, 200 kőbányász, 1 serfőző (mes-
ter), 1 serfőző (üzemvezető), 8 ser-
főző legény, 1 serfőző üzemi ellenőr.

Foglalkozást keresnek:
107 ipari szakmunkás, 40 mind-
enes-szolga, 67 gyári betanított és
egyéb segédmunkás, 98 napszámos, 8
üzleti alkalmazott, 3 magántisztviselő
(nő), 53 állandó háztartási alkalm-
zott, 24 bejáró-takarítónő, 1 gyer-
meknevelő, 1 kapus, 1 kertész, 1
csapos, 1 szobaleány, 6 szakácsnő.

Elhelyezést kereső tanoncok:
1 vasesztergályos, 1 nyomdász, 1

üzleti alkalmazott, 1 kőműves, 1
motorszerelő, 1 géplakatos.

Betöltendő tanonc helyek:
2 asztalos, 2 műszerész, 2 kalapos,
3 borbély, 3 szabó, 1 butorfestő, 1
kályhás 1 nyomdász, 4 cipész.

Foglalkozást kereső ipari szakmun-
kások a következő szakmák szerint
oszlának meg:

Ács 4, asztalos 24, bádógos 1, boz-
nár 1, borbély 2, butorfényező 2,
cipész 7, cipőfelsőrészkesztő 1, cuk-
rász 1, faesztergályos 1, bányász 1,
gépész 6, gépkezelő 2, gépkocsive-
zető 3, hentes 4, kárpitos 2, kelme-
festő 1, kereskedősegéd 8, kefékötő
2, kovács 5, kőműves 8, könyvkötő
3, lakatos 11, molnár 2, műszerész 2,
sütő 1, szabó 7, nőiszabó 9, szobafestő
7, takács 2, szücs 1, vasesztergályos
2, villanyszerelő 5.

A közvetítés teljesen ingyenes. A
munkaadók megbízásait a munka-
közvetítőnél szóval, levélben vagy te-
lefonon is jelenthetik, a munkakere-
sök személyesen jelentkezzenek.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **Latabár Kálmán vendégjátéka.**
Utolsó 5 nap!
— **Latabár Kálmán**, a „kis Latyi”, az
ország legnépszerűbb táncoskomikusa,
aki még Erdélyben soha nem játszott,
a színház óriási anyagi áldozata foly-
tán, a szezon utolsó 3 napján vendég-
szerepel a Viharos szerelem c. operett-
ben, amely darab az Andrássy Szin-
házban 200 előadást ért meg a télen.
3 órás kacagás, csupa derű, szellemes

szöveg és fülbemászó muzsika jellem-
zik a Viharos szerelem című operett-
et. Ebben a darabban lép fel ötször
egymásután a „kis Latyi”, mégpedig
szombaton 4 és fél 9 órakor, vasárnap
4 és fél 9 órakor és hétfőn este, amely
előadás egyúttal a társulat búcsúja is
lesz. Partnerei lesznek Latabárnak:
Jurik Julcsi, Telek Ica, Bartók Julia,
Kozma Márky, Barsy és Utó Endre.
Felmelt helyárak.

— **Bukaresti kaland** csütörtökön este
filléres helyárrakkal, Solymossy, Sár-

mássy, Koltay, Tanay játsszák a főze-
repeket.

— **Vedd le a kalapod a honvéd előtt**,
ez a gyöngyvirágos honvédparádé pént-
eken este megy a szezon legolcsóbb
helyáraival. Legdrágább hely: 60 filler.
Ezen előadáson bucsuzik Nagyvárad
közönségétől: Tanay Emil, Radnothy
Eva, Koltai Aranka.

**Kivégezték egy gyilkost
a szegedi Csillagbörtön
udvarán**

Szegedről jelentik (MTL.): A szegedi
Csillagbörtön udvarán szerdán reggel
végrehajtották a halálos ítéletet Kova-
csics Imrén, akit a szegedi törvényszék
kötéláltali halálra ítelt, mert 1941. feb-
ruár 27-én meggyilkolta és kirabolta dr.
Csányi Mátyást és özvegyét, Csányi
Sándornét. A törvényszék halálos ítéle-
tet a szegedi tábla, majd a Kuria is jó-
váhagyta. A szegedi törvényszék zárt-
ülésén kedden délután hirdették ki a
kegyelmi kérvény elutasítását. A kivég-
zésre szerdán reggel 8 órakor került sor,
8 óra 10 perckor jelentette az ítélet-
végrehajtó, hogy Kovácsics Imrén a ha-
lalos ítéletet végrehajtotta.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

46 darab elsőrendű származású an-
goranyul kettecekkel együtt eladó.
Csaba-u. 16. délután 2-4-ig. 493

Eladó költözés miatt jutányosan egy
hentes pult kőlappal és rézfogásokkal.
Szőlőtelep-u. 10. 496

30.000 darab új téglá eladó. Cim a
kiadóban. 500

KIÜRÜLT FESTEKES HORDÓK ju-
tányosan áron eladók. Szent László-
nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

SZÉP. keveset használt mély gye-
rekocsis eladó. Petőfi-utca 17.

Különféle

Kiseb szőlőt, gyümölcsösset bérbe
keresek Cim a kiadóban. 506

Kávéházakban és vendéglőkben kérje
a "MAGYAR LAPOK"-at.

Állást nyee

Kereskedelmi érettségivel és könyve-
lésben jártas fiatal férfi, öskeresztény,
nagykereskedésem részére felvesszünk.
Részletes ajánlatot kérünk Aruelosztó,
Gölgői és Társai, Kalocsa. 505

**NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS FELVÉ-
TETIK.** Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Szent
László-nyomda R. T.

Keresztény, agilis helyi ügynökök
keresek. „Papurizlet” jligere kiadóba.
502

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi
Dezső-utca 5. szám

Okutyasága frontszolgálaton

Fiatal vadmacska — a repülőszázad kedvence